گلاله ٩٧٢/٢/٢٢

بۆ برای بەڕێز کاکە محەمەد ئەفندی پێشکێشە

ڕۆژباش

بەتایبەتی دەستەکانتان ئەگوشم لە خوا ئەپاڕێمەوە هەر لە شادی دابن ئەگەر لە براتان بپرسن لە سایەی خوای گەورە زۆر زۆر چاکبن چاکیتان لە یەزدانی پاک داوائەکەم دوو ڕۆژ لە مەوپێش بۆ ماڵەوە چوومە ڕەواندز هەر کە گەیشتمە ناو مناڵەکانم دایکیان بروسکەیەکی ئێوەی بۆ هێنام کە لە بابەت کوچ کردنی مام حاجی شێخ سلیمان لە لاتانەوە لێ درابوو بەڕاستی ممنونتان کردین سوپاس بۆ هەستی بەڕێزتان ئێوە و مناڵەکانتان خۆش بن خوا غەریقی ڕەحمەتی بێت داخەکەم بەدرەنگیەوە وەرم گرت ئەبێت لێم ببوورن چونکە لە ئانی گەیشتن من گەڕابوومەوە گەلاڵە لەبەر ئەمە وەرامی ماوەیەک مایەوە ئینجا وا بەم نامەیە ئەم چەند کلیمەیەم پێشکەشتان کرد ئەبێ لێم قبول بفرمون ئێمە لەگەڵ ئێوە هەر براین وەخومان بەعائلەیەک ئەژمێرین دایکی مناڵەکانم بەگەرمیەوە لێتان ئەپرسێت چاوی مناڵەکانت ماچ ئەکات مناڵکانیشم هەموویان دەستی پیرۆزتان ماچ ئەکەن ئیتر هەر خۆش بن بەخواتان ئەسپێرین بژین بە شادومانی گیانەکەم.

براتان: صبری نجیب

نافیع ئاکرەیی لە دەستی ڕاست – مەم دووەمین لە چەپەوە

نامەی عزالدین فیضی

بۆ/ بەڕێز کاک محەمەد مەولود (مەم)

ئەندامی یەکێتی نووسەرانی کورد

تکایە لە کاتژمێری ٤ی پاش نیوەڕۆی ١٩٧١/١١/٣٠دا بفەرموون بۆ هۆڵی بارەگای یەکێتی مامۆستایانی کوردستان بۆ لێدوان لە هەندێ کاروباری گرنگی یەکێتی نووسەران و ڕا دەربڕین بەرامبەر چۆنیەتی پێشکەشکردنی کۆڕەکانمان لە تەلەفزیۆندا و گوێگرتن لە باسێکی ئەدەبی بەناونیشانی فۆلکلۆری کوردی. هاتنتان زۆر پێویستە.

سەرۆکی یەکێتی: عزالدین فیضی

***

نامەی مەجید ئاسنگەر

١٩٧٠/٧/٦

مەم ڕۆژتان باش

پاش دەستگوشین و هەواڵ پرسین

ئەوا ئەم نیمچە وتارەم بۆ «هەولێر»ی خۆشەویست نارد، تکایە لە کەموکوڕی و خەت ناخۆشی ببوورن چونکە لە کاتێکی ماندوویيم نووسیوە و یەکەم جارە بەم «پاندانە» تازەیەم ئەنووسم.

سلاو بۆ کاک مەجید ئەندازیار و هەموو برادەرە ئەدیبەکان.

هەواڵی مناڵەکانتان ئەپرسین، کاک عەونی سلاوی هەیە، لە بارەی یادی حاجی قادر چاوەڕوانی هەوڵ و هیمەتتانین.

ئیتر خۆشیت

برای دڵسۆزتان: ئاسنگەر

کۆیە

***

نامەی محەمەد ڕەشید فەتاح

ئەم کاتەت شاد

پێشەکی سڵاوێکی گەرمی دڵسۆزانەت ئاڕاستە ئەکەم و هیوادارم هەموو کاتێکی ژیانت بەخۆشی و کامەرانی بەریتە سەر.

برای خۆشەویست:

ماوەی سێ مانگە چیرۆکێکم بۆ جەنابتان نارد لەژێر ناوی «گەڕیدە لە هەڵپەی نان»دا بۆ گۆڤاری خۆشەویستی هەولێر -بەڵام وەک جەنابتان لە مۆتمردا پێتان ڕاگەیاندم کە گەیشتووە و لەوانەشە بڵاو بکرێتەوە بەڵام وەک دەرئەکەوێ وا دیار نەبوو. جا ئەگەر بڵاو ناکرێتەوە زۆر مەمنون ئەبم گەر زەحمەت نەبێ بۆم بنێریتەوە چونکە نوسخەم لا نییە. ئەگەرچی جەنابیشتان لە دەستەی نووسەران نەماون بەڵام ئەبێ ئەو ئیشەم بۆ بکەی. جێی ڕێز و سوپاسە.

ئیتر خۆشیت

برات: محەمەد ڕەشید فەتاح

سلێمانی ٩/٢٥

مامۆستای قوتابخانەی زێوەری کوڕان

***

نامەی عەبدوڵڵا حەیاکی

برای گەورە و بەڕێزم کاک محەمەد مەولود پێشکەشە

وێڕای سڵاو و حورمەتی برایانە لەش ساغی و بەردەوامیتان بۆ خزمەتی زیاتر بەگەل و نیشتمان ئاواتەخوازم. لە وەزعی من پرسیار بفەرمووی سوپاس بۆ خوا زۆر باشم.

کاکی بەڕێز: وەک دەزانی ئەوە بۆتە پازدە ڕۆژ کە کتێبەکەم لە جەنابت وەرگرتووە، زۆر بەداخەوە لەبەر پڕ کاری تا ئێستا تەنیا جارێک دەرفەتم بووە و نیزیکەی هەشت نۆ لاپەڕەم لێ خوێندۆتەوە، وابزانم لەمەولا وەختم کەمتریش دەبێ، جا لەترسی ئەوەی لەپاش دوو مانگ کتێبەکە هەر بەنەخوێندراوەیی بنێرمەوە وام بەباش زانی کە هەر ئێستا بینێرمەوە بەشکو مشوری تری بۆ بخۆی.

بۆ ئەوەی سەبارەت بەو چەند لاپەڕە ڕای خۆم دەربڕیبێ دەبێ عەرزت بکەم بەڕەئیی

من ئەسڵی قەواعدە علمییەکەی و نموونەکانی بەشێوەی عام زۆر باش داڕژراوە، بەڵام وەک بۆ خۆشتان سەرنجتان داوە لە بەکارهێنانی ئیصطلاحە علمییەکاندا لە زۆر جێگا شتی تازە و بەڕەئیی خۆی هێناوە، من پێم وایە هەر ئیصطلاحە عەرەبییەکان بەکاربینی باشترە چونکو لەلایەکەوە بۆ خەڵک مەفهوم تر دەبێ لەلایەکی تریشەوە تەنیا یەک کەس هەقی دانانی ئیصطلاحاتی علمی نییە و لەوەش خۆی دەپارێزێ.

ئەمجا بێجگە لە ئیصطلاحە علمییەکان لە زۆر جێگا وشەی کوردی وای هێناوە کە قەت بۆ ئەو مانایەی ئەو بەکاری هێناوە دەست نادا، بۆ وێنە لە لاپەڕەی یەکەمی پێشەکی کتێبەکەدا نووسیویەتی «ئیتر ئاسۆی بیر و لێکدانەوە زیاتر بڵاوبۆوە و چەشەی وێژەبیم گەشکەی سەند» لێرەدا وشەی گەشکەی لە جیاتی گەشە وابزانم بەکارهێناوە، لە کاتێکدا گەشکە خۆی نەخۆشییەکە و هێندێک جار بەمەجاز بۆ خۆشحاڵی زۆریش بەکار دەبرێ وەک دەڵێن لە خۆشیان گەشکەی کرد، ئیتر قەت مانای گەشە و تطور نادات.

لە هەمووی گرینگتر تحلیلێک لەسەر وێژە ئەکات و دەنووسێ «دوو ڕۆژژمێر وێژە نییە، دەنگوباسی ڕۆژنامە وێژە نییە، ئەو تەلگرافە خێراییەی لە کەم وشەیەک پێک دێت و بۆ کەسێک لێ ئەدرێ وێژە نییە» لاپەڕەی ٣، ئەو جۆرە پەرتووکانەی باسمان کرد وەکو کیمیا، لوغاریتم، جەبر، ئەندازە، ئەگەر پوختەی بیرەکەیان وەربگیرێت و بەڕێکوپێکی لە پەرتووکێکی نوێدا ڕاستەقینە و تیوریەکانیان بنووسرێنەوە ئەتوانین هەر بەتەواوی دەست لە پەرتووکی یەکەم بەربدەین. «واتا نووسراوەکە ئەمرێ. لاپەڕەی ٤».

من بەش بەحاڵی خۆم ئەم تحلیلە بەشێوەی گشتی بەڕاست نازانم و پێم وایە دەنگوباسی ڕۆژنامە یا کتێبی جەبر و ئەندازە یا کتێبی مێژوو ئەگەر لە دەنگوباسەکە و مێژووەکەدا شتی ناڕاستیش هەبێ یا لە جەبر و ئەندازەکەدا تیوری علمیش هەبێ ماتول پایەیەکی ئەدەبیان هەبێ بەوێژە حیساب دەکرێن و هەتا سەریش دەمێننەوە و نامرن بەڵام دیارە ئەگەر پایەی ئەدەبییان نەبوو ئەوە تحلیلەکەی کاک عەزیز عەبدوڵڵا ڕاستە، تکا دەکەم جەنابیشت ئەو جێگایانە بخوێنییەوە و ئەگەر نەزەرەکەی منت پێ ڕاست بوو ئەو برادەرە ئاگادار بکەی.

ئیتر زۆر سڵاوم هەیە بۆ براژنم و چاوی منداڵەکان ماچ دەکەم.

برای بچووکتان: عەبدوڵڵا حەیاکی

٧١/١/١٤

نامەی نورەدین بەهائەدین

بەغدا ١٣/١٢/ ١٩٧٠

کاک محەمەد مولودی بەڕێز

لەپاش سەڵاوێکی زۆر هیوادارم لە چاکی و خۆشیدا بیت.

ژمارەی ٢ و ٣ ساڵی یەک حزیران و تموز ١٩٧٠ لە گۆڤاری هەولێر کە جەنابی عزەت بەگ کوڕی سولەیمان بەگ لە هاتنە بەغدایدا بۆی هێنابووم زۆر بەئیشتیاقەوە خوێندمەوە، بەڕاستی گۆڤارێکی پڕ سوودە. لەم گۆڤارەدا دوو وتار نظری دقتی جلب کردم، یەکێکی چیرۆکی ژمارە «پەیمانی میری سۆران» کە لەلایەن خۆتەوە نووسراوەتەوە ئەویتریان مێژووی ژیانی بوێژی نەناسراو نەزهەتە.

یەکەمیان بەڕاستی چیرۆکێکی بەرز و پڕ مانایە کەمێک وەفاکاری دەرئەخا بەرامبەر بەو میری گەورەیەی سۆران و لاپەڕەیەکی مێژووی ئەم گەلە بەدبەختە لە خەڵکی ئەگەینێت، کە ئەمەش باعیسی تەقدیر و شکرانە بۆ تۆ. هیوادارم کەوا بەنووکی قەلەمی هونەرمەندانەت گەلێ لاپەڕەی ئاوها بڵاو بکەیتەوە و خەڵکی بەم ڕێگەیەوە لە مێژووی خۆی ئاگەدار بکەیت و لەم ڕێیەشەوە ئەدەبیاتی زمانەکەمان بڕازینیتەوە و دەوڵەمەندی بکەیت.

لە باسی نەزهەتدا هەندێ کەموکورتیم دی ویستم ڕاستی بکەمەوە، ئەویش ئەمەیە:

نەزهەت کە ناوی سولەیمان بەگ کوڕی مەجید بەگە لە بەگزادەکانی باپشتیانە و هەروەکو نووسیوتانە کوڕەزای ڕەسول پاشای برای محەمەد پاشا نییە، ڕەسول پاشا کوڕی مستەفا بەگ کوڕی ئۆغز بەگ تەنها پێنج کوڕی هەبووە ئەوانیش ئەمانەن: ١- ئەسعەد بەگ ٢- فەتاح بەگ ٣- ڕەشید بەگ ٤- بەهرام بەگ ٥- ئیحسان بەگ، هەر چوار کوڕەکەی پێشووی لە بووک ڕابیە کە خوشکی حاجی مستەفا ئاغای ڕەواندزییە کە باوکی لعلی خان دایکی ئیسماعیل بەگی سەعید بەگی عەبدوڵڵا پاشایە. بەڵا کوڕی پێنجەمی کە ئیحسان بەگە لە ژنێکی ئێزدیە کە لە ئەرزەڕوم لە بنەماڵەی جەننەت زادەکانە لەوێ. لەم پێنج کوڕە زیاتر چە کوڕی ئیتری نەبووە کە ناوی مەجید بەگ بێت. کوڕەکانی ڕەسول پاشاش چە کوڕیان نەبووە ناوی مەجید بەگ بێت. زیرا ئەسعەد بەگی ڕەسول پاشا تەنیا کوڕێکی هەبوو. ناوی عەبدوڵڵا مخلص بەگ بوو کەوا باوکی یەحیا بەگە کە ئەمیش بلا ولد پێشی دوو ساڵ وەفاتی کردووە. فەتاح بەگ دوو

کوڕی هەبووە یەکەمیان خورشید بەگە کە باپیرەمە دووەمیان تۆفیق بەگە کە بلا ولد مردووە، ڕەشید بەگ دوو کوڕی هەبووە، یەکێکیان دکتۆر عەبدوڵڵا ئەدیب بەگە کە تەنیا کوڕێکی هەبووە ناوی ڕکن الدین بەگە و لە ئەستەمووڵە، ئەویتریان عثمان بەگە تەنیا کوڕێکی هەیە ناوی زەکی بەگە هەر لە تورکیایە. لەبەرئەوەی کە ڕەشید بەگ لە وەقتی خۆیدا لە خزمەت باوکیا چوەتە ئەرزەڕوم و لەوێ ماوەتەوە، ئەما کەوتوونەتە ئەوێ. بەهرام بەگ کوڕی ڕسول پاشا بە گەنجی و لە پێش ژن هێناندا مردووە و کەس لێ نەکەوتۆتەوە.

ئیحسان بەگ کە هەر لە ئەرزەڕوم لە دایک بووە تەنیا کچێکی هەیە لە ئەستەموولە و ناوی نوین خانمە و چە کوڕی نەبووە.

کەواتە سولەیمان بەگ کوڕی مەجید بەگ کوڕەزای ڕەسول پاشا نییە بەڵا لە بەگزادەکانی باپشتیانە کە ئەچنەوە سەر ئوغز بەگی باوکی مستەفا بەگی باوکی میر محەمەدی سۆران و ڕەسول پاشا و لەگەڵ سەعید بەگی عەبدوڵڵا پاشای کوڕی بەکر بەگ کوڕی بایز بەگ کوڕی مستەفا بەگ کوڕی ئوغز بەگ یێک تیرەیەکن لە بنەماڵەی سۆران خزمایەتیان لەگەڵ ئەمان نیزیکترە نەک لەگەڵ ڕەسول پاشا و میر محەمەدی سۆران.

بەڵا هۆی چوونی سولەیمان بەگ بۆ نەهری هەروەکو بیستوومە ئەمەیە کە محەمەد بەگی برای عەبدوڵڵا پاشا کچێکی داوەتە شێخ محەمەد صدیقی شەمدینی کەوا دایکی شێخ مصلحی کوڕی شێخ محەمەد صدیقە، بەهۆی ئەم خزمایەتیەوە چووەتە نەهرییان بەجۆرێکی ڕاستتر لەلایەن محەمەد بەگەوە نێرراوەتە نەهری و لەوێ ماوەتەوە، وەکو لە گۆڤاردا نووسراوەتەوە ئەوە نییە کە لەگەڵ سەعید بەگدا لەسەر مولک و أراضی بەینیان تێکچووە چونکە سەعید بەگ مرۆڤێکی ئەوتۆ نەبووە کە کەس بتوانێ پەنجەبازی و منافەسەی لەگەڵدا بکات.

مقالێک بۆ ئەم ڕەووشتەی سەعید بەگ ئەوەیە کە ئاغاکانی پیرەسنی لەتاو بەگزادەکانی برادوست کە خالوانی سەعید بەگن پەنای بردۆتە لای شیخ محەمەد صدیقی شمدینی و داوای ئەوەیان لێ کردوە کە دەستیان بەسەردا بکێشێت لە بەگزادەکان بیانپارێزێت. ئەویش پیاوێکی خۆی ڕەوانەی ناو پیرەسن ئەکات بۆ زەکات کۆکردنەوە کە ناوی وەکو بێتە بیرم با خواجە ئەفەندی یا عەمەر ئەفەندیە وە هەتا سالانی ٤٢-٤٣ لە ناوچەی برادۆست مابوو و خۆم دیبووم کە سەعید بەگ بەمە دەزانی پیاوی خۆی ناردبووە سەر پیرەسنی وە ئەو وەکیلەی شێخ محەمەد صدیق و

دەریان کردبوو هەتا کردبوویانە ئەودیو رووباری هاجی بەگەوە کە سنووری ئێستا و کۆنی منطقەی رواندز و هەکارییە ئیتر جارێکی دی شێخ محەمەد صدیق نەیتوانیبوو پیاوی بنێرینە ناو پیرەسن. ئەو مورانەی موختارانی پیرەسنی کە تسلیمی شێخ محەمەد صدیقیان کردبوو هەتا ئەو سالانەش هەر لەلای گولیزار خانمی ژنی سید طاها ئەفەندی مابوو وەبەهۆی ئەو مورانەوە ادعای مولکایەتی گوندانی پیرەسنی ئەکرد. خۆت کە کاتبی ناحیە بوویت لە سیدەکان لە سالانی ٩٤٣ - ٤٤ و ٤٥ ڕەنگە ئەم ماجرایەت ل پیاوە پیرەکانی سیدەکان بیستبیت و ئەگەر نەختێ بیری لێ بکەیتەوە ڕەنگە بێتەوە بیرت. ئیتر سەعید بگێکی ئەوتۆ کە لە هەموو منطقەی رواندزدا مجالی نفوذی بۆ کەس نەهێشتبوو هەتتا بۆ باوکی، سولەیان بەگی بێچارە چۆن توانیویەتی بەرەنگاری ئەو بوەستی و پەنجەبازی لەگەڵدا بکات؟

ئەم شتانەی کە لە سەرەوە نووسیم لەبەر ئەوە نییە کە سولەیمان بەگی مەجید بەگ مرۆڤێکی کەم قەدرە. بالعکس ئەو ذاتە لایق و شایستەی تەقدیر و ئیحترامە چونکە هیچ نەبی بەشیعرە ڕەنگینەکانی خزمەتی ئەدەبیاتی میللەتی خۆی کردووە. لەمە مقصدم ئەوەیە کە حەقیقەتێک دەرخەم ئەویش ئەمەیە کە ئەصل و نەسەبی شاعیرێکی کورد لە مێژووی ئێستاماندا ون نەبێت.

تکام وایە ئەگەر ویستتان ئەمە بڵاو بکەنەوە لە گۆڤاری هەولێردا ناوی صریحم نەنووسرێت و تەنیا بەم دوو حرفە ئیشارەتی پێ بدرێت: ن. ب

ئیتر هەربژی بە شادی بۆ

برات: نورالدین بها ءالدین

***

نامەیەکی هاوبەش

برای خۆشەویستمان کاکە محەمەد

لە ناخەوە داوای لەش ساغیتان بۆ ئەکەین...

چۆنی چاکی؟.. درەنگ زانیمان کەوتیتە بەر کێردی زانست... ئەگینا ئەدەهان فریا ئەخستی... هەر چۆنێک بێ ئەمانە هەمووی -لا مەعقوولە- کەیە و بەڵام ئیتر ئەوەتا لە تەرەفی ترەوە نکوولی لێ ئەکرێ و چش ئەدرێ بەدەم و چاویا... پێمان خۆش بوو ئەمجارەش (مردن) ئیجازەیەکی تری دایتێ... بەڵام دیارە ئەزانیت کەسمان بڕوامان

بەئیجازەکانی ئەو نییە ئەو «ئەوە»ی کێ لەبەردەمیا بەچۆکا نایەت...

پێمان خۆش بوو هاتیتەوە هۆش خۆ... دوای بەنج...

-بەنجی لەش- ئێمە ڕقمان لەو کەسانە ئەبێتەوە کە بەنجی تر کراون... هەموومان... سامی شۆڕش... صلاح شوان... برادەرانی تر و لە زمان ئەوانیشەوە.. دووبارەی ئەکەینەوە.. کە زۆرمان پێ خۆش بوو ڕزگارتان بوو... بەتایبەتی لە دوای ئەوەی نەخۆشیی لەگەڵ لەشتانا لەم دواییەدا کەوتبووە دڵداری کردنێکی پیس.

دیسانەوە خۆشیتان و لەش ساغیتان

سامی شۆڕش   حسێن عارف   شێرکۆ بێکەس   طاهر صالح سەعید

٩٧٢/٩/٢٨

***

نامەی ئەحمەد کاکەجان

برای کوردپەروەر کاک محەمەد مەولود

ڕۆژتان باش، ببوورە دەبێ بنووسم شەوتان باش، برام هەر چەند لە پڕ تووشم بەهێندێ کارەوە بوو بەڵام ترسام لە چاپدانەوەی پەرتووکەکەتان بخەمە دواوە جا بۆیە وازم لە کارەکانی خۆم هێنا هاتم بۆ لاتان نە ئێوە و نە برامان کاک محەمەد لە ماڵ نەبوون درست ٤/٣-٢ دانیشتم.

لە چیرۆکەکان تەنیا توانیم ٣ی هەوەلییەکەی ئاخر نامەی بەندیخانە بخوێنمەوە، بەچیرۆکەکانی یەک و دوو و ئاخری پەرتووک زۆرم لاپەسند بوون دیارە هۆی زۆرە لێرە ناگونجێ بەڵام چیرۆکی «بۆ سەر شانۆ»م زۆر لاپەسند نەبوو من بۆ خۆم حەزم لێ کرد و زۆرباش لەگەڵ نووسەر چووم بۆ ناو دەروون و ڕەوانی مامۆستای چیرۆکنووسی سەر شانۆ. وێنەیان هەرچەند لە کوردەواری ئێمەدا کەم نییە بەڵام ئەم چیرۆکە بۆ ئیمڕۆی کوردەواری زۆر بەر «هضم»و پەسند نییە، بۆوەش دیسان هۆم هەیە بەڵام ئەوانەم وا بەسەر پێوە بۆ نووسی.

تا دیدار و چاوپێکەوتن بەخەو و خەونێکی خۆشت دەسپێرم.

براتان: ئەحمەد کاکە جان

٩٧٠/٣/١٦

نامەی جەمال خەزنەدار

برای ئەدیبی خۆشەویستم کاکی «مەم» پێشکەشە

رۆژباشێکی گەرم و گوڕت لێ بێ...

نامەکەی خۆم و کاکم گەیشت لەگەڵ وەکالەتەکەتان. خاو و خێزان هەموویان سڵاویان هەیە، لەسەریانەوە دکتۆری کاکم، زۆر سوپاست ئەکەین بەدڵ تەنگیتان و بیرکردنەوەتان لە تەندروستی سرووش، شکر ئێستا باشترە.

کاکی مەم، مژدەی چاپکردنی چیرۆکەکانت پێ ڕائەگەیێنم هەتا ئێستا دوو مەلزەمەی لێ چاپ کراوە، ئومێد زۆرە کە بەم زووانە کۆتایی پێی بێت و لە چنگ خاوەنی چاپخانەکان نەجاتمان بێت.

دووبارە مژدەی خستنە ژێرچاپی دەفتەری کوردەواریشت پێ ڕائەگەیینم، بەڵام لەوانەیە ئەم مژدەیە بۆ ئێوە نەختێک دڵتەنگی تیابێت لەبەر ڕێگەنەدانی ڕەقیب بۆ بڵاوکردنەوەی بیرە ساکارەکانی ئێوە کە بەشێوەی نامە بۆ کاکمتان نووسیبوو.

کاکی مەم ئەمە دڵتەنگی پێ ناڵێن، بەڵکو ئەمە بەڵگەیێکی ترە بۆ ئەوەی ئێمە هەرگیز نابێن و ناشتوانن بمانکەن بەئەسپی گالیسکە شڕەکەیان، بەڵکو گالیسکە پەککەوتووەکەیان، ئنجا ئەم لە بابەت کابرای خاوەن چاپخانە و وەرگرتنی وەصل پێویست ناکا، ئێمە شارەزای ئەوین و لەوانە نییە ساختە بکا.

یەکێتی ئەدیبانی کورد، ئەوا خەریکە میری ڕێگای بدا و بەم زووانە داوا ئەکرێ بۆ کۆنگرەی یەکەم، خۆت ئامادە بکە، زۆر چاکتان کرد برووسکەی لایەنگریتان لە هەولێرەوە ڕەوانە کرد.

تکایە شتێکی جوان ئامادە بکەن بۆ بەرگی دووی دەفتەری کوردواری.

ئیتر سڵاوی بێ پایانمان.

برات: جەمال خەزنەدار

١٩٦٩/١٢/١

***

نامەی ماملێ

خاڵۆی بەڕێزم

دوێنێ بیستم عەمەلیات کراویت، دیارە یان ئازارت زۆر بووە یان زۆر زۆر بێزار بوویت یان شتی کتوپڕی ڕوویداوە لە نەخۆشیەکەت چونکە بڕیار بوو بێیتە بەغدا بۆ عەمەلیات.

زۆرم حەز ئەکرد وەختی عەمەلیات لەلات بام یەکەم دڵم ئاسوودە ئەبوو دووهەم ئەمزانی کە ئەدیب چۆن ئەناڵێنێ مەعلومە کە ئەو کاتە ناڵەناڵی نالی نییە هەمووی هەر شیعری حوڕە (هەی بابە هۆی بابە..).

بیستم مام هەژاریش هاتووە بۆ لات بێگومان هەروەک لەسەر ڕووباری ڕاین گریا لەسەر قەڵەوێرەکەی تووش هەر ئەبێ گریابێ. وەبیشی شێلابی بەڵام نەکە وەک هێمنی شێلاوە، هێمنی بابردوڵەی چیرۆکە کۆن.

مامۆی خۆشەویست:

هیوام وایە ئەمجارە لە دەست ئەم نەخۆشییە پڕ ئازار و نالەبارە نەجاتت بووبێت وە دکتورە دەستخۆشە چاوساغەکانی هەولێر بۆیان زیندەبەچاڵ کردبی وەک حاجی ئاغای هەژار کە ئەڵێ:

رۆژێ دەبێ... بەزیر و گوپاڵ

سەری حاجی ئاغا بکا زیندەبەچاڵ

ئەبێ خاڵۆی خۆم ببووریت کە نەهاتم بۆ لات بەڕاستی من و دوژمن خەجاڵەت بێن بەڵام وەڵڵا ئەترسام وەکو سەر بەزوپکی شەقڵاوەم لێ بەسەر بێت کە لە خاڵۆی ڕێبواردا نوسراوە «بقیاس مع الفارق».

خەریک بوو هەڵبەستێکت پێشکەش بکەم دەستم پێ کرد، هەولێر مەمت نەخۆشە مەمی کوردان مەمی چیرۆک مەمی مەمی مەمی.. لە دوایی‌دا سەیرم کرد نە ئەو زینە لایق بەتۆبە نەمنیش ئەتوانم وەکو خانی بیکەم بە بەزم و هەرا ئەو مەم و زینەی من باپیری هەژاریش نەی ئەتوانی تەرجومەی بکات بۆیە بڕیارم دا خۆت بۆ خۆت بەناوی منەوە بنووسی و بڵاویشی بکەیتەوە تا جیهان هەمووی بزانن کورد بەشیر موشیری لێی نابڕێن و کوردستان نەزۆک نییە.

برای ئازیزم

پەنا بەخوا یەک جاری چاک ئەبیتەوە و سەر سووک و دڵ ڕەحەت قەلەق و مەلەق بار ئەکا و ڕەچتە و مەچتە هەمووی ئەسووتێن ئەوجار خۆت ئامادە بکە بۆ دەعوەتی ماسی و زەلاطە لەسەر ئابا نەواس، هەژاریش دێت خەیامیات و هەژاریاتمان بۆ دەخوێنێتەوە.

تۆش چیرۆکەکانی پۆلیس و عەلیشیشمان بۆ بڵێ و منیش لە دەوری میخەدا زەلاطە و چپس و باجلە و لەب لەبیتان پێشکەش ئەکەم.

ئەترسم سەرت بێشێ با جارێ ئەوەندە بەس بێت ئیتر بەخوات ئەسپێرم.

ئینشـاءالله بەم نزیکانە لە بەغدا قوتیـە چوکولایاتێکت بۆ ئەکڕم لە جیـاتی دیاری خەستەخانە.

خوا ئاگای لێت بێ و جارێکی تر تووشی هیچ جۆرە نە ساغی نەبی و نەبین.

دڵسۆزتان: ماملێ

٧٢/٩/٢٥

***

نامەی کاردۆ گەڵاڵی

بۆ مامۆستا محەمەد مەولود مەم بەڕێز

دوای سڵاو هیـوام سەرکـەوتنتە و نازانم بۆچی لە ئاهەنگ و میـهرەجـانەکەی ئێـمە نەهاتبوون... ڕەخنەم هەیە...

سڵاو بۆ کاک عەبدوڵڵا.

مـامۆستا هەڵگری نووسراو برادەرێکی ئێمەیە باوکی لە شارەوانیـتان مستـخدمە و عـریضـەی داوە بۆ ئەوەی خـانووی بەرکـەوێ لە ئیـسکان، جـا ئەگـەر ڕێی تێ دەچێ جەنابتان هیمەتێکمان بۆ بکەیت.

ئیتر سوپاس

دڵسۆزی بچووکت: کاردۆ

٢/٢٠

***

نامەی کاکەی فەللاح

بۆ مامۆستای بەڕێز کاک مەم پێشکەشە

ڕۆژباش:

بەگەرمی هەواڵت ئەپرسم.

بەڕاستی لە ناخی دڵەوە پەستی دایگرتم کە هەواڵی نەخۆشییەکەتم لە نووسراوەکەت وەرگرت، بەڵام بوو بەژێر شەپۆڵی هیوای سەلامەتی و چاکبوونەوەی یەکجاریتەوە.

برا گیان –مەراقی کارگەرەکە مەخۆ چونکە هەر سەلامەتی تۆم مەبەستە و هیچی تر، برایانی دڵسۆزی وەک ئێوە خۆش بن ئەرک و کاروباری ڕۆژنامەی (ژین) و چاپخانەکە پەکی ناکەوێت.

ببەخشە کە تا گەیشتنی کاغەزەکەت هەواڵی نەخۆشییەکەتم نەزانیبوو.

هیوای چاک بوونەوە و تەمەن درێژیت بۆ دەخوازم.

دڵسۆزت: کاکەی فەللاح

٩٧٢/٩/١٨

***

نامەی حاجی

ملاحظە: بەهۆی هەڵگری نامەدا لەساغ و سەلامەتی خۆتان ئاگادارم بفەرموون.

برای زۆر بەنرخ جەنابی کاک محمد

پێشکەشە

دوای ئیحترام.

بەهیـوای خۆشی و کـامەرانیـتـان انشـاءالله صـحـەتتـان باشە وە لـە کـامـەرانیـدان. سوپاس بۆ خوا ئێـمەش باشین. بەهۆی ئەوضاعی ناملائیم کە لەم ماوەیەدا هاتە پێش ئێمەش جارێ وا ماوینەوە. هیوادارم جەو صاف ببێ ئێمەش بگەڕێیەوە بۆ لای خۆمان.

ئایا جەنابتان لەم مـاوەیەدا چوون بەرەو خوار یا خێر؟ ئەگەر چوون ئایا ئەو ڕەفیـقەی خـۆت و مـام هەژارت دیوە؟ وە ئەگـەریش تەشـریفـتـان چوو بەرەو خـوار ئەو ڕەفـیـقـەت

دووبارە بیبینە.

وە باشتر ئامۆژگاری بکە بەهەڵە نەچیت بەوەعد و وەعیدی ناحەزی نالەبار وە بەقسەی ئەم و ئەو خۆ تێوە نەگلێنی ناحەزی نالەبار باکی نییە هەزاران کەس بکات بەقۆچی قوربانی لە ڕێگەی مەصالحی خۆی. وەکو ئەڵێن تەجروبەکراو تەجربەکردن دووبارە نەدامەتە. ئێمەش جەنابتان بەدۆستی حەقیقی خۆمان ئەزانین. بڕوامان لەسەر مەردایەتیتان هەیە. هەروەها لە هەموو کەس ئەتوانم بڵێم باشتر هەلاجی ئەوضاعی خاص وە عام ئەتوانی بکەیت. لەبەر ئەوە لوطفەن هەر کات ڕێگەت کەوتە خوارەوە ئەو ڕەفیقەتان ببینەوە وە بەدرێژی لەگەڵی دانیشە کە زیاتر موقەییەد بێت وە عاتیفە تەئثیری تێ نەکات یان قسەی ئەم و ئەو کە ببێتە باعیثی تێوە گلان.

من کە ئەمە ئەڵێم شتێکم زانیوە کە لە مەرکەزی شاری جەنابت مەعلوماتێک دراوە بەبارەگای عام لەبارەی ئەو برادەرەتەوە. کە گۆیا ئەو ڕەفیقەت نیشاطی تازەی هەیە دژی بەرژەوەندی گشتی. ئینجا بەڕەئی من خۆی دوور بگرێت لەم قیلوقالە زیاتر قازانجی تێدایە وە بەعەکسەوە دەردی سەرێکی بێ نەتیجەیە. وە ئەگەریش مەیلی نیشاطی هەبێ لەگەڵ مەصالحی عامی خۆیایەتی هەر چۆنێک بێ باشتر و خۆشترە نیشاطی هەبێ وەعاقیبەت هەر سەرکەوتن بۆ خۆیایەتی. قەت ڕەش سپی نابێ وە سپی ڕەش نابێ. وە ئەگەر بۆیاغیشی بکەیت نەتیجە هەر دێتەوە سەر ئەسڵی ڕەنگی پێشوو، ئیتر بەدەردی کوردە ئەڵێ: (کمان دەڵێن بۆ زۆران)، (قسە هەزارە دووی بەکارە) زۆر بەپەلە نووسیومە تکایە لە غەڵەتم ببوورە ئەگەریش ئینشائی یا ئیملائی غەڵەتی تێدابێ نامەکە.

٩٧١/١٠/١٦

برات: حاجی

***

دیاری بۆ مەم

ئەم کاتەت باش کاکە مەم
پڕ بەدڵ و پڕ بەدەم
سلاوی جوانت لێ ئەکەم
وا هاتووم و حەز دەکەم
سوودم هەبێ بۆ بەرهەم
سەرنجی جەوهەرم کەی
ئامادەمە تۆ بڵێ کەی؟
بەڵکو یارمەتیم بدەی
بەکار بێخم خامەکەم
سوودی گشت ڕەچاو دەکەم
هیوایەتم نووسینە
درایەتم ڕەنگینە
فەرامۆشم کردینە
وەکو کانیێکی ناوچەم
بەهەست جۆڵانە ئەکەم

محەمەد مەولوود – مەم

ئەحـــمـــەد کـــاوێس پێی وتم
کـــە مـن هەمـــوو ســـەروەتم
بەفـــیـــــرۆ ئەڕوا خـــەتم
بچم بۆ لای کـــاکـــە مـــەم
دیـاریم بـۆ لای ئـەو ببـــــەم
هەرچەندە نـاکـــۆک بوو ژینـم
من شـــالوری خـــۆش خـوینم
لەخـــۆڕا شـــعـــر دەردینم
بیـــرم نـازینگێ بـەغـــەم
زمـــــانم نـاوەســـــتێ لە دەم

شالور ٩٧١/٩/٢٥

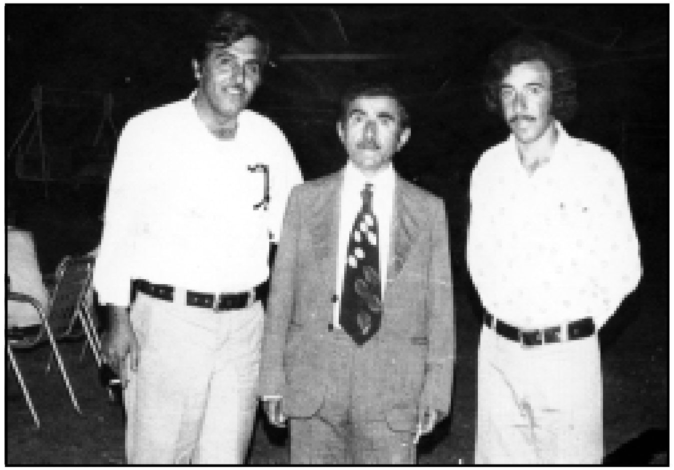

مەم لە نێوان هونەرمەندانی شارەکەیدا

لە –مەم–ەوە بۆ:

* مامۆستا شێخ ڕەزا گوڵانی.
* دەستەی نووسەرانی گۆڤاری ڕۆژی نوێ.
* یەکیەتی نووسەرانی کورد.
* بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیراسەی کوردی.
* جمعية الفنون والآداب الكردية.
* الامانة العامة لادارة الثقافة والشباب.

هەولێر

٢–١٩٧٠/٨/٣

بۆ: گەورە و بەڕێز مامۆستا شێخ ڕەزا گوڵانی

«بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر»

چۆنن... تکامە لە خۆشی و کامەرانیدا بژین...

کە یەکەم وشەی ئەم نامەیەم نووسی کات ١٢,١٠ پاش نیوەشەو بوو: دە شەو پترە بەربەرەکانی لەگەڵ دڵ و دەروونم ئەکەم، بۆ ئەوەی ساتێک خەو بچێتە چاوم و بهەسێمەوە... و شۆڕشی بیر و پەشێوی گیانم دابمرکێنم!! کەچی سوودی نەبوو، ناچار هەر ئەبێ ئەم چەند دێڕەت بۆ بنووسم!؟

ئەزانم تۆ کێیی... و چۆن لە هەولێر و لەسەر ئەم کورسیەت جێگیر بووی، بێگومان ئەوە شتێکی نهێنی نییە، کورسیەکەش ئەگەر بۆ تۆ بچووک و کەم نەبێت، گەورەتر و پتریش نییە و، لام وایە کورسیەکە بەتۆوە گەورە بووە، نەک تۆ بەکورسیەکە، گەورە بووی... ئەمە بڕوایی تایبەتی خۆمە.

ئینجا ڕەنگە بپرسیت: هۆی چی بێت کە دە شەوە ناخەوم، وە سەبارەت بە چییە شۆڕشی دەروونم، شەپۆڵی داوەتەوە و ڕام ئەماڵێت بۆ ئەم هەڵوێستە و نووسینی ئەم چەند دێڕە؟!... هەر وا جێی خۆیەتی ئەگەر بشپرسی:

– ئەم کابرایە کێیە خۆی دەکاری من هەڵئەقورتێنی و دەم درێژی ئەکات و خۆی لە دەریاییێک ئەدات کە ئەنجامی مەلەکردن لە ناویا مسۆگەر نییە؟!... هەقە وا پرسیار بکەی، یا بیری وا بکەیتەوە، بەڵام... جارێ گوێ بگرە پێت بڵێم بۆچی دە (١٠) شەوە چۆنیەتیم وایە وەکو لە سەرەوە باسم کرد؟!.

ڕۆژی هەینی ٢٤/تموز/ ٩٧٠ لە شەقامە گەورەکەی شار ڕائەبوردم، چاوم بەدیمەنێکی سەیر کەوت!! دوو تومبیلی پیکاپی پۆلیس لە جادەکە لەسەرخۆ ئەجولانەوە... کابراییێک لەسەری سەرەوەی قەمارەی تومبیلێک سندم کرابوو سەری تاشابوو، ماست بەسەر و گوێلاک و ڕوو، گەردەن و سنگی بڵاو ببووەوە، کۆمەڵێکی زۆر لە منداڵە وردکە، بە... هۆی ها... هۆی ها... دەورەی ئوتومبیلەکەیان دابوو، کابرای سەرتاشراو و ماست بەسەرداکراویش ملی کەچ و چاوی شۆڕکردبوون، جارجار، لەژێرەوە... بریسکەی چاوی کوسکی، پڕ تووڕەیی و قین و ڕکی... وەک تیر ئەهاوێشتنە دەوروبەری. عالەمەکەی جادەش، ئەوەی پیاو بوو، هەر سەیری دیمەنەکەی ئەکرد و، پاشگەز ئەبووەوە؟!... وە بەگورجی، بەهێزێکی سیحریی سەیر، چاویان لە دیمەنەکە ئەگوازتەوە و ملیان شۆڕ ئەکرد و بەپەلە ڕێگایان ئەگرتە بەر، هەندێکیشیان هەر بەڕاکردن، لە زەماوەندەکە!! دوور ئەکەوتنەوە؟!...

لە یەکێکم پرسی... ئەمە چییە؟... چە قەوماوە؟!

کابرا... بە تاڵی و بەپێکەنینێکی ساختە پێی گوتم: ئەمە دزە سزای خۆی وەرئەگریت؟! دزە و سزا ئەدرێت؟ خەریک بووم بەکابرا بڕوا نەکەم... وە لە مەسەلەکە هەمووی بکەومە گومان، بەڵام یەکسەر خەیاڵ بردمییەوە، دەوری منداڵیم، دیمەنێکی وەکو ئەم دیمەنەم هاتەوە خەیاڵ... کاتی خۆی کە منداڵ بووم... باوکم بۆی گێڕابوومەوە... وە، ساڵان، لەبیرتان بردبوومەوە... هەڵوێستی ڕۆژەکەی ٧/٢٤ هێنایەوە... یادم!

کە منداڵ بووم، باوکم بۆی گێڕامەوە... گوتی: لە سەرەتای بیستەکانی ئەم سەدەیە، کە (میرانی قادر بەگ) حاکمی شەقڵاوەبوو، کابراییێک هەبوو ناوی «مستۆ» بوو... شەوێک ماڵێک دزرا و لەسەر «مستۆ» ساغ بووەوە!... میر، مستۆی هێنا و سەری تراشی وە ڕووی بە(تەنی) ڕەش کرد کرد و کۆتکە ماستێکی بەسەردا کرد و لەناو گوندی شەقڵاوە، بەهەموو کۆڵانە و گەڕەکەکان دا گێڕای... بۆ... «عیبرەت».

ئیتر مستۆ لەو ڕۆژەوە... کەس لەناو خەڵکیی نەئەدیت، و ڕقێکی گەورەی لە کۆمەڵ پەیداکرد، پاش ئەو ڕووداوەش، دزی زۆر ئەکرا و بگرە خەڵکیش ئەکوژرا!... بەڵام ئایا مستۆ کە هەر کەس، لەناو ئینسانان چاوی پێی نەئەکەوت... ئاگای لەو دزی و کوشتنانەش هەبوو کە پاش سزادانەکەی ئەو ڕوویان ئەدا؟!... ئەمە تا ئێستاش ئاشکرا نەبووە!!.

«مام مستۆ» من دیبووم، تەنها خۆی لە بچووکان، لە منداڵان نەئەشاردەوە، ئەگەر بیرم بەهەڵەم نەبات، پاش تەمەنێکی درێژ، لە سەرەتای نیوەی دووەمی ئەم سەدەیە،

سەری نایەوە... خوا لێی خۆش بێت... کوڕێکی بەجێهێشت لە هیچ خراپەیێک لای نادا، تەنانەت ئیشی هەرە گرنگی ئەوەبوو کە هەر گەنجێکی شەقلاوەیی، کوڕێکی باش بووایە... و بیری نیشتمانی هەبوایە ڕاوی ئەنا و ماڵی وێران ئەکرد!! جگە لەو کوڕە، کچێکیشی بەجێهێشت کە بەسەر دایکێکی خاوەن (١٠) منداڵ بەژن چوو... ژیانی ئەو خێزانەی تاڵ کرد... بە ڕای من ئەگەر (مام مستۆ) لە دەستی هاتبا... هەموو شەقڵاوەی ئاگر ئەدا و ئاگرەکەشی ناکوژاندەوە ئەگەر هەموو عالەمی گرتبایەوە و... خۆشی تێدا چووبا!!.

بەڵێ کە دیمەنەکەی ٧/٢٤ م دیت، یەکسەر مستۆم هاتەوە یاد و بەتاڵی خوزیێکم قووت دایەوە... گەورەم گیرا... هەناسەم تەنگ بوو، لە دڵی خۆما پرسیارم ئەکرد:

– ئایا... ئێمە لە سەدەکانی ناوەند و لەژێر نیری... ئاغا و میر و... دەرەبەگ ئەژین؟!... یان لە عەسری ئەلەکتریک و ئۆتۆم و چوونە ئاسمان و ناومانگ؟.

لەناو گێژاوی ئەم خەیاڵانە... ئاورێکم لەپشت خۆم دایەوە، نازانم بۆچ ئاوڕم بەرەو پاش دایەوە... ڕەنگە (لاارادی) مەترسی ئەوەم بووبێ کە لەپشتەوەم پەلامارم بدەن وەکو کابرای دزم لێ بکەن؟!... بەڵام لە پشتەوەم تەنها دوو سێ کەسی بێگانەم هاتنە بەرچاو... یەقین خەڵکی ئەم «ڕۆژهەڵاتە» نەبوون... کە بەواق وڕماوی سەیری دیمەنەکەیان ئەکرد... وە سەریان ئەهەژاند!! لێت نەشارمەوە کە چاوم بەو بێگانانە کەوت، خەریک بووم لە شەرما بتوێمەوە... بەتایبەتی کە بیری ئەوەم ئەکردەوە، ئەگەر ئەمانەلە چۆنیەتیەکە تێبگەن و بزانن ئێمە لە کوردستان وا چارەسەری گیروگرفتی کۆمەڵمان ئەکەین ڕاستەوخۆ وا لێک ئەدەنەوە.

«ئەم میللەتە... هێشتا لە (قرونی وسطی) ئەژین»

«ئەم میللەتی کوردە... هێشتا ژیانی دارستان و تیرە و قەبیلەی هەر لا باوە».

«ڕاستە ئەم کوردە... هێشتا کێوی و دڕندەن» و... هتد...

بەڕاستی خەریک بووم لە شەرما ببمە دڵۆپە ئاوێک... لەشم عارەقەی کرد، بەبێ شعور لاشەم ڕەکیش کرد و... وەکو شەرمەزارێک... یان وەکو «مستۆ» خۆم لە کۆڵانێکی تەسکی بازاڕ شاردەوە...

ئیتر لەو ڕۆژەوە خەیاڵی ڕەش بەرۆکم بەر نادەن... وشە و خەوم لێ ئەپچڕێت... لە خەوما... خۆم وەکو دڕندەیەک دێتە بەرچاو کە ددانی درێژ و تیژم گڕ کردوونەتەوە و... دەمم بەش کردۆتەوە و گاز لە خۆم ئەگرم!!

گاز... لە لەشی خۆم ئەگرم.

لە کتێبێکی «علم النفس» حاڵەتێکی وەکو هی خۆم... هاتبوە بەرچاو... وە بۆ عیلاجی ئەم جۆرە حاڵەتانە... هەر ئەم ڕێگایە هەیە... یان ئەبێ بەنووسین... یان بەدەنگدان... ئەم بیرانە لە دڵی خۆم ببەمە دەرەوە.

منیش وام بەباش زانی کە ئەم چەند دێڕەت بۆ بنووسم... لەبەینی من و خۆت باشترە لەوەی عالەم و کۆمەڵ هەستدار بێت و شتەکە بزرێت.

کاکە برا... ئێمە لە کوێ ئەژین... لەم عەصرە کەی چارەسەری تاوان بەم ڕەنگ کراوە... بێ گومان ئەزانیت کە هەموو زانا و ڕۆشنبیرانی جیهان دژی ئەم ئسلوبەن لە مکافحە و نەهێشتنی تاوان... هەموو زاناکانی کۆمەڵایەتی و قانونی لەسەر ئەمە ڕێکن کە تاوان (جریمە) هۆ و...پاڵپێوەنەری هەیە... وە لە هەندێ وڵاتان تەنانەت بەندیخانەش کراون بە تیمارخانە و قوتابخانە و کتێبخانە... بۆ چارەی تاوان و تاوانباری وە ئەوەیان لا ڕوونە کە تاوان لەسەر بنجی نەخۆشی ڕواوە... وە چارەسەری نەخۆشییەکە چارەی تاوانەکەشی پێوەیە. کاکە شێخ ڕەزای عەزیز...

وا بزانم پێویست بەوە ناکات کە بچمە ناو دەریای زانست و فەلسەفەی کۆمەڵایەتی... بۆ ڕوونکردنەوەی مەسەلەکە، چونکی لە وەختێکا کە من... لەم ڕووەوە... کەموکوریم هەیە... گومانم نییە تۆش لە من شارەزاتری و لەمن دڵپاک و دڵسۆزتری بۆ گەل و نیشتمانەکەت... بۆ مرۆڤایەتی بەتێکڕایی...

بڕوام پێ بکە... مرازم لەم نووسینە مناقشەی تیوری زانستی و دەرسدان نییە... وە تەنیا غەرەزم هەر ئەوەیە کە دەروونی خۆم ڕوون و پاک بکەمەوە... و پەستی و نالەباری و پەشێوی بڕەوێنمەوە...

بەئومێدی ئەوەی لەم کابوسە ڕزگاربم کە... (١٠) دە شەوە تووشم هاتووە... بەهیوای ئەوەی ساتێک بەحەساوەیی... چاوم بچێتە خەو... و جستوجۆی ئەو دەروونە و شۆڕشی بیری ئاڵۆزاومی پێ دابمەزرێنمەوە.

ئیتر هەر بژی... بە سەرکەوتوویی و سەربەرزی

لەگەڵ ڕێزی برای بچووکت: محەمەد مەولود «مەم»

ئەندامی دەستەی بەڕێوەبەری یەکێتی نووسەرانی کورد

و سەرەکی نووسینی گۆڤاری (هەولێر)

***

هەولێر ٣/٥/٩٦١

بۆ دەستەی نووسەرانی گۆڤاری ڕۆژی نوێ:

خاوەن و بەڕێوەبەری لێپرسراو: پارێزەر جەمال حاجی فەقێ شالی دەستەی نووسەران - کامەران و محرم محەمەد ئەمین و هاوڕێکانیان.

لە ژمارە دووی ساڵی دووی گۆڤارەکەتان.. چاوم بەچیرۆکێک کەوت بەناوی «بێ وڵات نیم» گوایە نووسەرەکەی (مەم)ە، چیرۆکەکە کۆمەڵێک بوو لە قورکاری و (مسخ)، وا دیارە بەم ڕەنگە نەبوایە لەگەڵ زەوقی تەشریفتان!! نە ئەسازا، وەبەلای ئێوەوە... هەر کردەوەییێک ئەگەر دروشم و تۆپ قوری ئێوەی پێوە نەبێت بێ کەلک و تام و بۆبە و دوورە لە هونەر.

بەعەقل.. مرۆڤی وەکو ئێوە.. خوێندەوار!! موسەققەف!! سەرکردە!! قیتوقۆز!! ئەگەر بەچاوی لوتفەوە.. حسابێکیش بۆ هەست و زەوقی کەسانی تری کۆمەڵ بکەن.. چ لە قیتوقۆزی و گەورەیی و.. ئەو هەموو سیفەتانەتان کەم نابێتەوە؟!.

داخەکەم ئێمە زۆر زوو هەڵئەخەڵەتێین، من یەک بەمەبەستی خۆم هەرگیز بیرم لەوە نەکردۆتەوە کە مرۆی وەکو ئێوە دەستدرێژی بۆ سەر حقوقی من بکەن و بەزیندەوار لە خەڵک بگەن و بەچاوێکی سووک تەماشایان بکەن.

چیرۆکەکەش.. وادیارە.. خوای چیرۆک کە سەر لە گیرفانی ئێوە هەڵدێنی... ئیرادەی وا فەرمووە کە بەو شێوە خوار و گێرە بێت کە لە کەشکۆڵەکەتان بڵاوکراوەتەوە، دەسەڵات چییە، ئەوە فەرمانی خۆیەتی، چاک نییە وەکو (شای قەرەجەکان) بەچەشنێکی «تافە»... بێ تام و بێ ئامانج... فەرمانی بەخنکاندنی نەداوە!؟.

بەڵێ هەر خۆتان (صاحێن) ئێمە هەموو... بەندەو کۆیلەو... ئەو دەمارەمان.. لە لەشدانییە.. کە بێز هەڵئەسێنێ.. بێز.. بێز.. بێز..

بەڕاستی شەرمە مرۆ چڵکی دەستی خۆی بەڕووی خەڵکی تر بسڕێتەوە، ئەو دەستە بشورێ یا ببڕێ باشترە.. لەوەی مێشک و مەعیدە و ڕووی کەسی تر بشڵەقێنی و بشێوێنی.

محەمەد مەولود

لە مدیریەتی بەلەدیاتی لیوا

وێنەییێکی بۆ

– دەستەی نووسەرانی گۆڤاری هیوا

– دەستەی نووسەرانی ڕۆژنامەی ژین

– مامۆستا کامل حسن بصیر

تکایە ئاگادار بکرێن... کە ئەو چیرۆکەی لەسەرەوە باسکراوە لە نووسینی (مەم) نییە.

***

هەولێر ١٩٧١/٣/٢٥

بۆ: بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیراسەی کوردی – بەغدا

لە دوای ڕێز لێنان:

بۆ وەڵامی فەرمانتان ژمارە ٧٦ی ڕۆژی ١٩٧١/٣/١٧ .. ئارەزوومە پێتان ڕابگەیەنم کە:

١– لەبەرئەوەی بڕواییم بەو شێوە و ڕێڕەوە نییە کە وەزارەتی کاروباری ژووروو بۆ وەرگێڕانی کتێبی قوتابخانەکانی کورد لەسەری ئەڕوا... و بەلای منەوە ئەو شێوە و ڕێڕەوە زیانی پتر ئەبێ لە قازانج و نامان گەیەنێ بەو ئامانجەی بۆی تێ ئەکوشین لە پێناوی هێنانە بەرهەمی کتێبی قوتابخانەی یەک شێوە و یەک ڕەنگ و سەنگ وە ئەبێتە هۆی سەر لێ شێوانی ڕۆڵەکانمان و ڕەوینەوەیان لە زمانەکەیان و سوود وەرنەگرتنیان لە ناوەڕۆکی کتێبە وەرگێڕاوەکان لە دواڕۆژدا کە ئەمەش گوناهێکە پێویستە لێی دووربکەوینەوە.

تکایە ببوورن لە قبوڵکردنی ئەندامیی لیژنەی وەرگێڕانی کتێبی «پەروەردەی نیشتمانی و کۆمەڵایەتی – پۆلی دووەمی ناوەندی) کە بەپێی فەرمانی سەرەوەتان بۆی دانراوم.

٢– پێم خۆشە ئەوەش بزانن کە شێوە و ڕێڕەوەکەی «یەکیەتی نووسەرانی کورد»و سەرۆکەکەی «مامۆستا هەژار» دایان نا بۆ ئەم کارە بەپەسەند و پڕ سوودی ئەزانم.

٣– هەر بۆ ئەوەش کە ڕێ بگرم لە قسەی ئەم و ئەو ئامادەیی خۆم دەرئەبڕم بۆ وەرگێڕانی ئەم کتێبە بە «تەنیا» و بەبێ ئەوەی چاوم لە چ پاداشتێک بێت بەمەرجی ئەوەی پارەیێک کە تەرخان کراوە بۆ ئەم ئیشە بەسەر قوتابیە هەژارەکانی ئەو قوتابخانانەی خۆم دیاریان ئەکەم دابەش بکرێ.

لەگەڵ سوپاسی زۆر

بچووکتان: محەمەد مەولود مەم

وێنەیێکی بۆ:

وەزارەتی کاروباری ژووروو –مەکتەبی تایبەتی–

بەڕێوەبەری پەروەردە و فێرکردنی (محافظە)ی هەولێر/ بۆ ئاگاداری فەرموون.

یەکیەتی نووسەرانی کورد – بەغدا/ بۆ ئاگاداری فەرموون.

***

هەولێر ١٩٧١/٥/٥

بۆ یەکیەتی نووسەرانی کورد – بەغدا

لە بابەت: لێژنەی گرەوی چیرۆکی کورت

نیشانە بەنامەتان ژمارە ٢٦٣ی ڕۆژی ٩٧١/٤/٢٠

پاش لێکۆڵینەوە لە بارەی چۆنیەتی ڕەفتاری لێژنەکەمان بۆ هەڵبژاردنی چیرۆکە سەرکەوتووەکان، ئەم تێبینییانەی خوارەوەتان بۆ ئەنووسین:

١– لە بابەت گرێی (٢)ی نامەکەتان، وەکو دیارە دوو حاڵەت دێنە کایەوە:

حاڵەتی یەکەم: أ– دوو ئەندام چیرۆکە سەرکەوتووەکان دیار و پەسند ئەکەن.

ب– ئەندامی سێیەم دژی دوو ئەندامەکەی تر ڕائەوەستێ!!.

واتا لە ئەنجام چیرۆکەکان بە دوو دەنگ هەڵئەبژێردرێن ئایا بەم دوو دەنگە چیرۆکەکان بە سەرکەوتوو دائەنرێن یان نا؟

بەڕای ئێمە ئەبێ وابێ کەچی نامەکەی ئێوە ئەم لایەنە باس ناکات.

حاڵەتی دووەم: أ– ئەندامێک دەنگ بۆ پەسندکردنی چیرۆکەکان ئەدات.

ب– ئەندامی دووەم دژی ڕای ئەندامی یەکەم ئەوەستێ.

ج– ئەندامی سێیەم دەنگ نادات و کڕی ئەنوێنێ، واتا حیساب بۆ دەنگەکەی ناکرێت! ئایا لەم حاڵەتەدا چۆن بڕیار ئەدرێت؟

٢– ئایا هەڵوێستی ئەندام «محەمەد مەولود –مەم» کە بەشداری گرەوەکەی کردووە چۆن نەبێت؟ بۆ ئەوەی زیان بەچۆنیەتی خۆی نەگات؟

٣– تکایە بەزووترین کات لەگەڵ ڕای خۆتان لەسەر ئەم تێبینییانەی سەرەوە چیرۆکە بەشداربووەکانمان بۆ بنێرن تا بتوانین لە کاتی دیاریکراو بڕیاری خۆمانیان لەسەر

بدەین.

ئێمە پێشنیار ئەکەین کە ئەندامانی لێژنەکەمان لە ١٠-١٥/٦/٩٧١ ئەو کۆبوونەوەیە بکەن کە لە گرێی «٥»ی نامەی سەرەوەتان باسی لێ کراوە، بۆ ئەوەی لێکۆڵینەوەیەکی پێشەکی بکەن بۆ بڕیاری دوایی دان.

لەگەڵ ڕێز و سوپاس

محەمەد مەولود مەم- ئەندامی لێژنەی هەڵبژاردنی چیرۆکی کورت

عەبدولسەمەد خانەقاە- ئەندامی لێژنەی هەڵبژاردنی چیرۆکی کورت

***

أربيل- ٦ شباط ٩٧٣

الى/ جمعية الفنون والآداب الكردية - فرع أربيل

تحية وبعد

لما كانت مسرحية «خالۆی ڕێبوار» المعدة من احدى قصصي ومن قبلكم قد تجاوزت الفكرة الواردة في القصة، وشوهت مقاصدها خاصة في المشهد الأخير الذي تميز بالتهريج واثارة المشاعر والعواطف، باسلوب ليس من الفن في شئ... مما أثر على سمعتي الشخصية ومكانتي الأدبية، ولما كانت موافقتي على عرضها مشروطة بقصد مساعدة الجمعية على جمع مبلغ من المال تعينها على تمشية امورها فحسب، ولم تكن بقصد الأتجار وجمع المال عن طريق اعادة عرضها لمرات عديدة وفي أماكن مختلفة «غير مدينة أربيل» وعلى شاشة التلفزيون.

علية أطلب منكم الكف عن عرض المسرحية في أيه جهة أخرى و بخلافه فأنني أتمسك بحقوقي في كل ما يترتب على تجاهلكم لطلبي هذا وبقدر ما تسمح بها القوانين والأنظمة المرعية.

المخلص: محمد مولود «مەم»

صورة منه الى:

محافظة أربيل - الجمعيات - للتفصل بالعلم رجاءً.

جمعية الفون والآداب الكردية - المركز - في السليمانية للعلم رجاءً.

أربيل- ١ حزيران ٩٨١

الى: الامانة العامة الادارة الثقافية والشباب المحترمة.

الموضوع: طبع كتاب

اشارة الى كتاب رئاسة المجلس التنفيذي لمنطقة كردستان «مديرية الديوان العامة» شئون المجلس- المرقم ٦٩ في ٩٨١/٥/٣ الموجه الي وصورته اليكم- ارجو ان ابين لكم ما يلي:-

١) ان كتابي موضوع البحث، وضع لمناسبة السنة الدولية للطفل/ ٩٧٩ وسلمت مسودته الى مسئول لجنة التعضيد والنشر في امانتكم، وكان المفروض ان يتم طبعه خلال المناسبة حسب طبيعة الاشياء.

٢) لقد تجاهلت الامانة هذه الحقيقة، كما انها لم تقم حتى باجراء معاملة شراء حقوق طبعه ونشره، طبقاً للقانون وللاصول المتبعة في هذا الشأن.

٣) كان المفروض ان تعاد مسودة الكتاب الي عندما ظهرت لكم تعذر طبعه لاي سبب كان، او في حالة عدم رغبتكم في طبعه ونشره، وهذا حق لكم لا ينكره احد.

٤) الا انكم وبعد استنعاد محاولاتي الشخصية واضطراري لمراجعة المجلسين التشريعي والتنفيذي الموقرين، وبعد مرور حوالي السنتين على المناسبة سارعتم، وبصورة مرتجلة ومن اجل التغطية على الموضوع... سارعتم الى الضغط على صاحب المطبعة لطبع الكتاب كيفما اتفق وبدون ضوابط وقد نتج عن ذلك ما يلي:-

أ- فقدان غلاف الكتاب وتبديله بآخر مغاير، وضياع صفحة من محتوياته والعثور عليه اخيراً كما يقال.

ب- الغاء صفحة الاهداء لاخفاء حقيقة المناسبة التي كتب من اجلها وهي السنة الدولية للطفل/٩٧٩.

ج- عدم طبع الكتاب باسلوب كتب الاطفال التي تصدر عن المؤسسات التي تهتم بثقافة الاطفال في القطر «وزارة الثقافة والاعلام، دائرة ثقافة الاطفال، دار النشر الكردية، دار الجاحظ، الدراسة الكردية، دار الرشيد، وغيرها». ومنها امانتكم بلذات التي تراع حتى اسلوبها في طبع كتب الاطفال في منطقة الحكم الذاتي، وبالنسبة لكتابي هذا فقط، وكانها ارادت مسخه وتشويهه عن قصد... والمس بسمعتي ومكانتي الادبية دون حق.

٥) ان تعامل الامانة مع كتابي هذا على الشكل المبين في اعلاه، يعتبر استيلاء عليه وتصرفاً به دون شرعية وهو مخالف للدستور الذي يؤكد على حرمة ممتلكات الغير وتجاوز واضح على القانون رقم/ ٣ لسنة ٩٧١ الذي يحمي حقوق المؤلف.

للتفضل بالعلم مع الرجاء اتخاذ ما ترونه مناسباً لتلافي كل ذلك مع الشكر.

محمد مولود (مەم)

اربيل

صورة الى:

المجلس التشريعي لمنطقة كردستان الموقر/ اشارة للمخابرة اعلاه... للتفضل بالاطلاع مع فائق شكري وتقديري.

المجلس التنفيذي لمنطقة كردستان الموقر/ اشارة للمخابرة اعلاه... للتفضل بالاطلاع مع فائق شكري وتقديري.

مەم له سالآنی سییەکاندا

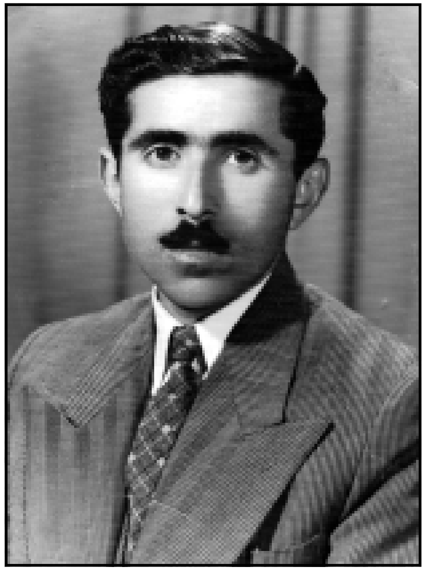

محەمەد مەولود – مەم – ی چیرۆکنووس و ڕۆژنامەوان و ڕۆماننووس

چەند نموونەیەک لە نامەکان

بەدەستنووس